

**GŁÓWNY INSPEKTORAT OCHRONY ŚRODOWISKA
DEPARTAMENT MONITORINGU ŚRODOWISKA
REGIONALNY WYDZIAŁ MONITORINGU ŚRODOWISKA
W POZNANIU**

**INFORMACJA
O STANIE ŚRODOWISKA W POWIECIE PLESZEWSKIM
W ROKU 2018**

Opracowanie:

Anna Bartkowiak

Danuta Jankowiak-Krysiak

Anna Kołaska

Elwira Laskowska

Magdalena Mencil

Michał Milewski

Agnieszka Wrocławska

Departament Monitoringu Środowiska
Naczelnik Regionalnego Wydziału
Monitoringu Środowiska w Poznaniu

Putyk
Maria Putyk

Poznań, 2019

SPIS TREŚCI

1.	WPROWADZENIE	5
2.	MONITORING JAKOŚCI POWIETRZA	5
3.	MONITORING JAKOŚCI WÓD	7
3.1.	Monitoring jakości wód powierzchniowych	7
3.2.	Monitoring jakości wód podziemnych	10
4.	MONITORING HAŁASU	11
5.	MONITORING PÓL ELEKTROMAGNETYCZNYCH	12
6.	PODSUMOWANIE I WNIOSKI	12

1. WPROWADZENIE

Opracowanie ma na celu przedstawienie stanu środowiska na terenie powiatu pleszewskiego w roku 2018. Do jego przygotowania wykorzystano badania monitoringowe Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Poznaniu wykonane w 2018 r. oraz wyniki badań będące w posiadaniu Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska Departamentu Monitoringu Środowiska Regionalnego Wydziału Monitoringu Środowiska w Poznaniu.

Monitoring stanu środowiska w sieci regionalnej prowadzony jest w zakresie;

- jakości powietrza,
- stanu wód powierzchniowych i podziemnych,
- klimatu akustycznego,
- promieniowania elektromagnetycznego.

Monitorowanie chemizmu gleb ornych prowadzone jest w sieci krajowej monitoringu przez Instytut Uprawy Nawożenia i Gleboznawstwa w Puławach. Badania te wykonywane są cyklicznie, w okresach pięcioletnich, ostatnie wykonano w roku 2015. Na terenie powiatu pleszewskiego nie wytypowano punktów do badań. Informacje o wynikach badań z obszaru całej Polski znajdują się na stronie internetowej Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska www.gios.gov.pl.

Informacje dotyczące stanu środowiska na terenie województwa wielkopolskiego znaleźć można na stronie internetowej www.gios.gov.pl, www.poznan.wios.gov.pl, <http://powietrze.gios.gov.pl>, <http://powietrze.poznan.wios.gov.pl> oraz w aplikacji mobilnej *Jakość powietrza w Polsce*.

2. MONITORING JAKOŚCI POWIETRZA

W roku 2018 jakość powietrza na terenie powiatu pleszewskiego monitorowano w zakresie pyłu PM10 i pyłu PM2,5 – metodą manualną – na stanowisku zlokalizowanym w Pleszewie na Alejach Mickiewicza.

W wyniku badań stwierdzono, że:

- liczba dób z przekroczeniami poziomu dopuszczalnego dla 24-godzin pyłu PM10 w roku kalendarzowym wynosiła 62, a tym samym przekroczono dopuszczalną częstość przekroczeń wynoszącą 35 dób/rok. Przy czym w roku 2018 całkowitą liczbę przekroczeń poziomu dopuszczalnego pyłu PM10 w Pleszewie wynoszącą 64, pomniejszono o 2 ze względu na odliczenie dób, w których miał miejsce napływ pyłu ze źródeł naturalnych (z nad Sahary) wpływający na kształtowanie się stężeń pyłu PM10 w roku podlegającym ocenie;
- stężenie średnie dla roku pyłu PM10 wynosiło $36 \mu\text{g}/\text{m}^3$, tym samym nie przekroczono dopuszczalnej wartości stężenia średniorocznego wynoszącej $40 \mu\text{g}/\text{m}^3$;
- średnia dla roku wartość pyłu PM2,5 wyniosła $28 \mu\text{g}/\text{m}^3$ przy wartości dopuszczalnej $25 \mu\text{g}/\text{m}^3$.

Ocenę jakości powietrza w województwie wielkopolskim za rok 2018 wykonano zgodnie z podziałem województwa na strefy: aglomeracja poznańska, miasto Kalisz, strefa wielkopolska. Powiat pleszewski jest elementem składowym strefy wielkopolskiej.

Celem rocznych ocen jakości powietrza jest:

- dokonanie klasyfikacji stref, według określonych kryteriów (poziom dopuszczalny substancji, poziom docelowy, poziom celu długoterminowego),
- uzyskanie informacji o przestrzennych rozkładach stężeń zanieczyszczeń na obszarze strefy, w zakresie umożliwiającym wskazanie obszarów przekroczeń wartości kryterialnych oraz określenie poziomów stężeń występujących na tych obszarach,
- wskazanie prawdopodobnych przyczyn występowanie ponadnormatywnych stężeń zanieczyszczeń w określonych rejonach (w zakresie możliwym do uzyskania na podstawie posiadanych informacji).

Oceny jakości powietrza dokonano z uwzględnieniem dwóch grup kryteriów: ustanowionych ze względu na ochronę zdrowia ludzi oraz ze względu na ochronę roślin. Wynikiem oceny, zarówno pod kątem kryteriów dla ochrony zdrowia jak i dla ochrony roślin, dla wszystkich substancji podlegających ocenie, jest zaliczenie strefy do jednej z poniższych klas:

- do klasy A – jeżeli stężenia zanieczyszczeń na terenie strefy nie przekraczają odpowiednio poziomów dopuszczalnych i poziomów docelowych;
- do klasy C – jeżeli stężenia zanieczyszczeń na terenie strefy przekraczają poziomy dopuszczalny lub poziomy docelowy.

Ocena pod kątem ochrony zdrowia

Do oceny jakości powietrza w strefie wielkopolskiej pod kątem ochrony zdrowia wykorzystano pomiary wykonywane na terenie strefy oraz wyniki modelowania matematycznego. Wartości otrzymane w roku 2018 w odniesieniu do poziomów dopuszczalnych i poziomów docelowych pozwoliły na zakwalifikowanie strefy, a więc i powiatu pleszewskiego, do poniższych klas:

- do klasy A – dla dwutlenku siarki, dwutlenku azotu, tlenku węgla, benzenu, ozonu, oraz metali oznaczanych w pyłe PM10.
- do klasy C – dla pyłu PM10, pyłu PM2,5 i benzo(a)pirenu oznaczanego w pyłe PM10. W przypadku pyłu PM10 podkreślić należy, że powodem takiej klasyfikacji są przekroczenia poziomu dopuszczalnego dla 24-godzin.

Wyniki oceny rocznej dokonanej z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych w celu ochrony zdrowia

Nazwa strefy / powiatu	Klasa dla poszczególnych zanieczyszczeń dla obszaru całej strefy											
	NO ₂	SO ₂	CO	C ₆ H ₆	pył PM _{2,5}	pył PM ₁₀	BaP	As	Cd	Ni	Pb	O ₃
wielkopolska / powiat pleszewski	A	A	A	A	C	C	C	A	A	A	A	A

Ponadto stwierdzono przekroczenie wartości normatywnej ozonu (120 µg/m³), wyznaczonej jako poziom celu długoterminowego. Termin osiągnięcia tego poziomu określono na rok 2020.

Ocena pod kątem ochrony roślin

Do oceny jakości powietrza w strefie wielkopolskiej pod kątem ochrony roślin wykorzystano pomiary wykonywane na terenie strefy oraz wyniki modelowania matematycznego. Wartości SO₂, NO_x i O₃ otrzymane w roku 2018 w odniesieniu do poziomów dopuszczalnych i poziomu docelowego pozwoliły na zaklasyfikowanie powiatu pleszewskiego, będącego składową strefy wielkopolskiej, do klasy A.

Wyniki oceny rocznej dokonanej z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych w celu ochrony roślin

Nazwa strefy / powiatu	Klasa dla poszczególnych zanieczyszczeń dla obszaru całej strefy		
	SO ₂	NO _x	O ₃
wielkopolska / powiat pleszewski	A	A	A

Ponadto stwierdzono przekroczenie wartości normatywnej ozonu (6000 µg/m³×h) wyznaczonej jako poziom celu długoterminowego. Termin osiągnięcia tej wartości określono na rok 2020.

3. MONITORING JAKOŚCI WÓD

3.1. MONITORING JAKOŚCI WÓD POWIERZCHNIOWYCH

Badania stanu wód w 2018 roku wykonywano w oparciu o *Aneks nr 3 do Programu Państwowego Monitoringu Środowiska województwa wielkopolskiego na lata 2016–2020*.

Przedmiotem badań monitoringowych jakości wód powierzchniowych są jednolite części wód powierzchniowych (JCWP). Pojęcie to, wprowadzone przez Ramową Dyrektywę Wodną, oznacza *oddzielny i znaczący element wód powierzchniowych taki jak: jezioro, zbiornik, strumień, rzeka lub kanał, część strumienia, rzeki lub kanału, wody przejściowe lub pas wód przybrzeżnych*.

Program monitoringu wód na terenie województwa wielkopolskiego realizowany jest w ramach:

- monitoringu diagnostycznego (MD) z częstotliwością raz na 6 lat – pełny zakres badań,
 - w tym w reperowym punkcie pomiarowo-kontrolnym (MDR) – corocznie;
- monitoringu operacyjnego (MO) z częstotliwością raz na 3 lata lub corocznie (wyłącznie w zakresie substancji szkodliwych dla środowiska wodnego, dla których odnotowano przekroczenia norm w latach wcześniejszych) – ograniczony zakres badań,
- monitoringu obszarów chronionych (MOC) z częstotliwością jak dla monitoringu diagnostycznego i/lub operacyjnego:
 - raz na 6 lat – pełny zakres badań:
 - na obszarach siedlisk lub gatunków, dla których stan wód jest ważnym czynnikiem w ich ochronie dla JCWP wyznaczonych jako niezagrożone niespełnieniem celów środowiskowych,
 - dla JCWP przeznaczonych do poboru wody na potrzeby zaopatrzenia ludności w wodę do spożycia,
 - raz na 3 lata w ograniczonym zakresie badań:
 - na obszarach siedlisk lub gatunków, dla których stan wód jest ważnym czynnikiem w ich ochronie dla JCWP wyznaczonych jako zagrożone niespełnieniem celów środowiskowych,
 - na obszarach wrażliwych na eutrofizację wywołaną zanieczyszczeniami pochodzącymi ze źródeł komunalnych,
 - na obszarach narażonych na zanieczyszczenia związkami azotu ze źródeł rolniczych,
 - JCWP przeznaczonych do celów rekreacyjnych w tym kąpieliskowych;
 - dla JCWP przeznaczonych do poboru wody na potrzeby zaopatrzenia ludności w wodę do spożycia;
- monitoringu badawczego (MB):
 - WWA w celu określenia tła geochemicznego, obszarów emisji i dróg transportu zanieczyszczeń WWA w wodach powierzchniowych.

Oprócz obserwacji hydromorfologicznych, badań elementów biologicznych, fizykochemicznych oraz chemicznych wykonywanych w wodzie, w roku 2018 na poziomie krajowym wykonywane były badania substancji priorytetowych w tkankach ryb lub skorupiaków i mięczaków (biota).

Na terenie powiatu pleszewskiego wyznaczono jednolite części wód płynących:

- Błotnica,
- Dopływ spod Bielaw,
- Dopływ z Orliny Dużej,
- Garbacz,
- Giszka,
- Grabówka,
- Kanał Bernardyński,
- Kanał Oborski,
- Lutynia do Radowicy,

- Ner,
- Parowa Pilska,
- Pleszewski Potok,
- Prosna od Dopływu z Piątka Małego do ujścia,
- Prosna od Kanału Bernardyńskiego do Dopływu z Piątka Małego,
- Prosna od Ołoboku do ujścia Kanału Bernardyńskiego,
- Rów Mąkowski,
- Trzemna (Ciemna).

Na terenie powiatu nie wyznaczono jednolitych części wód stojących.

Wyznaczone JCWP płynące reprezentują następujące typy abiotyczne:

- 0 – typ nieokreślony,
- 16 – potok nizinny lessowy lub gliniasty,
- 17 – potok nizinny piaszczysty,
- 19 – rzeka nizinna piaszczysto-gliniasta,
- 23 – potok lub strumień na obszarze będącym pod wpływem procesów torfotwórczych.

Program monitoringu wód powierzchniowych płynących na terenie powiatu pleszewskiego w 2018 roku obejmował JCWP:

- Błotnica - punkt zlokalizowany na obszarze powiatu ostrzeszowskiego (Chocz, Stara Kaźmierka 2,1 km), badania w ramach monitoringu:
 - operacyjnego dla wód zagrożonych niespełnieniem celów środowiskowych,
 - badawczego WWA w celu określenia tła geochemicznego, obszarów emisji i dróg transportu zanieczyszczeń WWA w wodach powierzchniowych,
- Garbacz – punkt zlokalizowany na obszarze powiatu pleszewskiego (Łęg 0,56 km), badania w ramach monitoringu:
 - operacyjnego,
 - badawczego WWA w celu określenia tła geochemicznego, obszarów emisji i dróg transportu zanieczyszczeń WWA w wodach powierzchniowych,
 - obszarów chronionych wrażliwych na eutrofizację wywołaną zanieczyszczeniami pochodzącymi ze źródeł komunalnych,
- Prosna od Kanału Bernardyńskiego do Dopływu z Piątka Małego – punkt zlokalizowany na obszarze powiatu pleszewskiego (Bogusław 42,2 km), badania w ramach monitoringu:
 - operacyjnego w zakresie substancji szkodliwych dla środowiska wodnego, dla których odnotowano przekroczenia norm w latach wcześniejszych lub które są odprowadzane do zlewni,
 - badawczego WWA w celu określenia tła geochemicznego, obszarów emisji i dróg transportu zanieczyszczeń WWA w wodach powierzchniowych,
- Prosna od Dopływu z Piątka Małego do ujścia – na obszarze powiatu wrzesińskiego (Ruda Komorska 2,8 km), badania w ramach monitoringu:
 - operacyjnego w zakresie substancji szkodliwych dla środowiska wodnego, dla których odnotowano przekroczenia norm w latach wcześniejszych lub które są odprowadzane do zlewni,
 - badawczego WWA w celu określenia tła geochemicznego, obszarów emisji i dróg transportu zanieczyszczeń WWA w wodach powierzchniowych.

Wyniki badań wykonywanych w ramach monitoringu badawczego WWA na potrzeby zebrania danych do realizacji zaplanowanej przez GIOŚ pracy na temat tła geochemicznego, dróg transportu i obszarów emisji zanieczyszczeń w wodach powierzchniowych, w przypadku częstotliwości pobierania próbek mniejszej niż 12x/rok nie podlegają ocenie i nie zostały przedstawione w niniejszym opracowaniu.

Ocena stanu wód powierzchniowych

Na ocenę stanu wód składa się klasyfikacja stanu lub potencjału ekologicznego oraz klasyfikacja stanu chemicznego. Stan wód określany jest jako:

- dobry – jeśli stan/potencjał ekologiczny klasyfikowany jest jako bardzo dobry (stan), maksymalny (potencjał) lub dobry, a jednocześnie stan chemiczny jest dobry;
- zły – w pozostałych przypadkach.

Stan ekologiczny – określany jest dla naturalnych jednolitych części wód, potencjał ekologiczny – określany jest dla sztucznych lub silnie zmienionych jednolitych części wód.

Stan/potencjał ekologiczny klasyfikowany jest jako:

- bardzo dobry (stan) lub maksymalny (potencjał),
- dobry,
- umiarkowany,
- słaby,
- zły.

Na klasyfikację stanu/potencjału ekologicznego składa się:

- klasyfikacja elementów biologicznych, prowadzona w zakresie klas I–V,
- klasyfikacja elementów fizykochemicznych: klasa I, klasa II lub stan/potencjał poniżej dobrego,
- klasyfikacja elementów hydromorfologicznych, prowadzona w zakresie klas I–II.

Klasyfikacja stanu chemicznego wykonywana jest na podstawie analizy wyników badań wskaźników chemicznych z grupy substancji szczególnie szkodliwych dla środowiska wodnego. Stan chemiczny klasyfikuje się jako dobry lub poniżej dobrego.

W związku z zapisami art. 349 ustawy z dnia 20 lipca 2017 roku – Prawo wodne /Dz.U. 2018, poz. 2268 ze zm./, która weszła w życie 1 stycznia 2018 roku, Inspekcja Ochrony Środowiska nie wykonuje ocen spełnienia wymagań dla obszarów chronionych.

Udostępnione dane z monitoringu wód powierzchniowych za rok 2018 będą podlegały weryfikacji przez eksperta zewnętrznego i mogą ulec zmianie. Zweryfikowane dane będą dostępne po 30 września br.

Oceny stanu wód powierzchniowych za rok 2018 są zamieszczone na stronie internetowej GIOŚ www.gios.gov.pl.

Ocena stanu wód płynących na terenie powiatu pleszewskiego na podstawie badań prowadzonych w 2018 roku

JCWP Błotnica charakteryzowała się umiarkowanym stanem ekologicznym, o którym zdecydował wynik klasyfikacji elementu biologicznego – fitobentosu. Elementy fizykochemiczne sklasyfikowano w II klasie. Stan wód oceniono jako zły.

W JCWP Garbacz w okresie od września do grudnia nie pobierano próbek ze względu na brak ciągłości przepływu lub brak wody w korycie. Uzyskane wyniki badań pozwoliły jednak na dokonanie oceny stanu ekologicznego i stanu wód. Stan ekologiczny był umiarkowany. Podstawą takiej oceny była klasyfikacja elementu biologicznego – fitobentosu. W grupie elementów fizykochemicznych przekroczenia wartości granicznych dobrego stanu wystąpiło w wypadku: przewodności, substancji rozpuszczonych, twardości ogólnej, azotu azotynowego, azotu azotanowego i azotu ogólnego. Stan wód oceniono jako zły.

Stan chemiczny JCWP Prosna od Kanału Bernardyńskiego do Dopływu z Piątka Małego określono jako poniżej dobrego. Stwierdzono przekroczenia wartości granicznych dobrego stanu dla: fluorantenu, rtęci i jej związków, benzo(a)pirenu, benzo(k)fluorantenu, benzo(g,h,i)perylenu. Stan wód oceniono jako zły.

Stan wód JCWP Prosna od Dopływu z Piątka Małego do ujścia oceniono jako zły, ze względu na stan chemiczny poniżej dobrego. Dla fluorantenu, benzo(a)pirenu, benzo(k)fluorantenu, benzo(g,h,i)perylenu stwierdzono przekroczenia wartości granicznych dobrego stanu chemicznego.

Nazwa ocenianej JCWP	Błotnica	Garbacz	Prosna od Kanalu Bernardyńskiego do Dopływu z Piątka Małego	Prosna od Dopływu z Piątka Małego do ujścia
Nazwa punktu pomiarowo-kontrolnego	Błotnia - Chocz, Stara Kaźmierka	Garbacz - Łęg	Prosna - Bogusław	Prosna - Ruda Komorska
Typ abiotyczny	23	16	19	19
Silnie zmieniona lub sztuczna JCWP	NIE	NIE	TAK	NIE
STAN/POTENCJAŁ EKOLOGICZNY	UMIARKOWANY	UMIARKOWANY	NIE BADANO	NIE BADANO
STAN CHEMICZNY	NIE OCENIANO	NIE OCENIANO	PONIŻEJ DOBREGO	PONIZEJ DOBREGO
STAN WÓD	ZŁY	ZŁY	ZŁY	ZŁY

Potencjał ekologiczny JCWP silnie zmienionej	
Stan ekologiczny JCWP naturalnej	

3.2. MONITORING JAKOŚCI WÓD PODZIEMNYCH

Przedmiotem badań monitoringowych jakości wód podziemnych są jednolite części wód podziemnych (JCWPd). JCWPd oznacza *określoną objętość wód podziemnych w obrębie warstwy wodonośnej lub zespołu warstw wodonośnych*. JCWPd obejmują te wody podziemne, które występują w warstwach wodonośnych o porowatości i przepuszczalności, umożliwiających pobór znaczący w zaopatrzeniu ludności w wodę lub przepływ o natężeniu znaczącym dla kształtowania pożądanego stanu wód powierzchniowych i ekosystemów lądowych.

Według obowiązującego od roku 2016 podziału Polski na 172 JCWPd: na terenie powiatu pleszewskiego wyznaczono 4 jednolite części wód podziemnych o nr 61, 71, 79 i 81.

Monitoring stanu chemicznego wód podziemnych prowadzony jest w sieci krajowej przez Państwowy Instytut Geologiczny w Warszawie. W roku 2018 nie prowadzono badań na terenie powiatu pleszewskiego.

W sieci regionalnej kontynuowano badania wód podziemnych w miejscowości Kucharki, ze względu na stwierdzone w latach poprzednich zanieczyszczenie wód azotanami. Monitoring prowadzono w zakresie umożliwiającym ocenę wpływu związków azotu pochodzących z gospodarki rolnej na jakość wód podziemnych.

Wyniki monitoringu wód podziemnych, pod kątem podatności wód na zanieczyszczenie związkami azotu ze źródeł rolniczych

Badania wód podziemnych wykonano na ujęciu w miejscowości Kucharki. Próby pobrano ze studni ujmującej wody gruntowe, czwartorzędowe, podatne na zanieczyszczenia antropogeniczne.

Ocena wpływu związków azotu pochodzących z gospodarki rolnej na jakość wód podziemnych na terenie powiatu pleszewskiego w roku 2018

Ujęcie	Średnie stężenie azotanów /mg NO ₃ /l/	Wynik badań	Użytkowanie terenu
Kucharki	78,05	wody zanieczyszczone azotanami (powyżej 50 mg NO₃/l)	Zabudowa wiejska

Podobnie jak w latach poprzednich stwierdzono zanieczyszczenie wód azotanami pochodzenia rolniczego.

4. MONITORING HAŁASU

Monitoring hałasu ma na celu dostarczenie informacji niezbędnych dla potrzeb ochrony przed hałasem. Zadanie to realizowane jest poprzez instrumenty planowania przestrzennego oraz ochrony środowiska takie jak mapy akustyczne i programy ochrony przed hałasem, a także rozwiązania techniczne ukierunkowane na źródła lub minimalizujące ich oddziaływanie, np. ekrany akustyczne.

Oceny stanu akustycznego środowiska dokonują obowiązkowo:

- starostowie – dla aglomeracji o liczbie mieszkańców większej niż 100 tysięcy,
- zarządcy dróg, linii kolejowych, lotnisk, jeśli eksploatacja drogi, linii kolejowej lub lotniska może powodować negatywne oddziaływanie akustyczne na znacznych obszarach. Pomiar poziomu hałasu prowadzone są co 5 lat przez zarządzających drogami, liniami kolejowymi i lotniskami.

Główny inspektor ochrony środowiska dokonuje oceny stanu akustycznego środowiska na obszarach nieobjętych procesem opracowania map akustycznych.

Ze względu na powszechność występowania, zasięg oddziaływania oraz liczbę narażonej ludności, podstawowym źródłem uciążliwości akustycznych dla środowiska są hałasy komunikacyjne.

Przez teren powiatu pleszewskiego przebiegają drogi krajowe: nr 11 Kołobrzeg – Bytom, nr 12 Łęknica – Dorohusk oraz drogi wojewódzkie nr 442 Września – Kalisz i nr 443 Jarocin – Tuliszków. Główny szlak kolejowy powiatu stanowi linia: nr 272 Kluczbork – Poznań Główny.

W przypadku hałasów pochodzących od dróg i linii kolejowych dopuszczalny poziom hałasu dla wskaźnika długookresowego L_{DWN} (poziom dziennie-wieczorno-nocny) wynosi – w zależności od przeznaczenia terenu – od 50 dB do 70 dB, natomiast dla wskaźnika L_N (długookresowy poziom hałasu w porze nocy) od 45 dB do 65 dB. W odniesieniu do pojedynczej doby ustalono wartość dopuszczalną równoważnego poziomu hałasu L_{AeqD} w porze dnia równą od 50 dB do 68 dB, natomiast wartość równoważnego poziomu hałasu w porze nocy (L_{AeqN}) wynosi od 45 dB do 60 dB.

Jeżeli hałas przekraczający wartości dopuszczalne powstaje w związku z eksploatacją drogi lub linii kolejowej, zarządzający zobowiązany jest do podjęcia działań eliminujących stwierdzone przekroczenia. Nie przewiduje się natomiast wydania decyzji o dopuszczalnym poziomie hałasu w środowisku. Inspekcja Ochrony Środowiska nie ma zatem możliwości dyscyplinowania zarządzających drogami poprzez ukaranie administracyjną karą pieniężną. Na podstawie art. 362.1 ustawy Prawo ochrony środowiska (Dz.U. 2019 poz. 1396 ze zm.) obowiązek ograniczenia oddziaływania na środowisko lub przywrócenia środowiska do stanu właściwego może, w drodze decyzji, nałożyć na zarządzającego właściwy organ ochrony środowiska, wskazany w art. 378 wyżej wymienionej ustawy. Z tego powodu, jak również z uwagi na trudności w likwidacji konfliktów akustycznych, tak ważne jest uwzględnienie potrzeby zapewnienia komfortu akustycznego środowiska na etapie sporządzania planów zagospodarowania przestrzennego.

W roku 2018 Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Poznaniu, ani zarządzający drogami i liniami kolejowymi nie prowadzili pomiarów poziomu hałasu komunikacyjnego na terenie powiatu pleszewskiego.

Ze względu na natężenie ruchu pojazdów drogi krajowe nr 11 i 12 na terenie powiatu pleszewskiego zostały objęte obowiązkiem sporządzenia mapy akustycznej. Mapy akustyczne dróg krajowych zrealizowane w ostatniej edycji, tj. w roku 2018, są dostępne pod adresem

<https://www.gddkia.gov.pl/pl/3718/Mapy-akustyczne-dla-drog-krajowych-o-ruchu-powyzej-3-000-000-pojazdow-rocznie-III-edycja>

Zgodnie z dokonanymi ustaleniami w otoczeniu drogi krajowej nr 11 przekroczenia wartości dopuszczalnych długookresowych wskaźników oceny hałasu występują m.in. w miejscowościach: Piekarzew, Pleszew, Zielona Łąka, Dobra Nadzieja, Karczemka, Janków, Kuczków, Krzywosądów. W przypadku poziomego dziennie-wieczorno-nocnego L_{DWN} przekroczenia sięgają 15 dB, w przypadku długookresowego poziomego hałasu w porze nocy L_N przekroczenia sięgają 10 dB, sporadycznie przekraczając 15 dB w Pleszewie.

W otoczeniu drogi krajowej nr 12 przekroczenia wartości dopuszczalnych długookresowych wskaźników oceny hałasu występują m.in. w miejscowościach: Pleszew, Lenartowice, Brzezie, Bielawy, Gołuchów, Kuchary, Kolonia Kuchary, Kościelna Wieś. W przypadku poziomego dziennie-wieczorno-nocnego L_{DWN} przekroczenia sięgają 15 dB, sporadycznie przekraczają 20 dB w miejscowościach Pleszew, Brzezie oraz Kościelna Wieś. W przypadku długookresowego poziomego hałasu w porze nocy L_N przekroczenia sięgają 15 dB.

5. MONITORING PÓL ELEKTROMAGNETYCZNYCH

Monitoring pól elektromagnetycznych polega na wykonywaniu w cyklu trzyletnim pomiarów natężenia składowej elektrycznej pola w przedziale częstotliwości co najmniej od 3 MHz do 3000 MHz, w 135 (po 45 na rok) punktach pomiarowych rozmieszczonych równomiernie na obszarze województwa, w miejscach dostępnych dla ludności usytuowanych:

- w centralnych dzielnicach lub osiedlach miast o liczbie mieszkańców przekraczającej 50 tysięcy,
- w pozostałych miastach,
- na terenach wiejskich.

Dla każdej z powyższych grup terenów wybiera się po 15 punktów, dla każdego roku kalendarzowego. Pomiary wykonuje się w odległości nie mniejszej niż 100 metrów od źródeł emitujących pola elektromagnetyczne.

Rok 2018 był drugim rokiem badawczym, w czwartym, trzyletnim cyklu badań poziomego pól elektromagnetycznych (PEM) w środowisku, prowadzonych w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska.

Na terenie powiatu pleszewskiego w roku 2018 nie prowadzono pomiarów poziomów pól elektromagnetycznych.

W roku 2018, podobnie jak w latach ubiegłych, w trakcie badań na obszarze całej Wielkopolski w żadnym z punktów pomiarowych nie stwierdzono przekroczeń poziomów PEM.

6. PODSUMOWANIE I WNIOSKI

1. W wyniku oceny jakości powietrza pod kątem ochrony zdrowia, strefę wielkopolską zaliczono do klasy A, za wyjątkiem pyłu PM_{10} , pyłu $PM_{2,5}$ i benzo(a)pirenu, którym przypisano klasę C. Ze względu na kryteria dla ochrony roślin, wszystkim substancjom podlegającym klasyfikacji w strefie wielkopolskiej przypisano klasę A. Zaliczenie strefy do klasy A oznacza, że jakość powietrza atmosferycznego na jej obszarze jest zadowalająca. Natomiast przypisanie klasy C oznacza przekroczenie wymaganych prawem norm, ale nie muszą one występować na całym obszarze strefy.

Podstawą klasyfikacji stref były pomiary ocenianych substancji wykonywane metodami referencyjnymi lub równoważnymi na stacjach pomiarów jakości powietrza w województwie wielkopolskim. Role wspomagającą pełniło modelowanie matematyczne wykonane dla obszaru województwa i kraju.

Przedsięwzięcia planowane na obszarze strefy nie mogą wpływać na pogorszenie jakości powietrza atmosferycznego. Jednocześnie na obszarze strefy powinny być prowadzone działania na rzecz utrzymania jakości powietrza lub jej poprawy.

2. Żadna z badanych w 2018 r. jednolitych części wód powierzchniowych znajdujących się na obszarze powiatu pleszewskiego nie osiągnęła dobrego stanu wód. O takiej ocenie stanu wód decydowały elementy biologiczne, a w wypadku JCWP, w których ich nie badano – stan chemiczny. Należy dążyć do poprawy stanu wód w szczególności poprzez: uporządkowanie gospodarki wodno-ściekowej w zlewniach (budowa równoległe sieci wodociągowej i kanalizacyjnej, odprowadzanie do wód wyłącznie ścieków oczyszczonych, modernizacja oczyszczalni ścieków); stosowanie odpowiednich zabiegów agrotechnicznych na terenach użytkowanych rolniczo, podnoszenie świadomości ekologicznej społeczeństwa.
3. Badania wód podziemnych prowadzono na ujęciu w Kucharkach, w zakresie umożliwiającym ocenę wpływu związków azotu pochodzących z gospodarki rolnej na jakość wód podziemnych. Wyniki badań wykazały zanieczyszczenie wód podziemnych azotanami pochodzenia rolniczego.
4. Degradacja klimatu akustycznego środowiska ma miejsce przede wszystkim w sąsiedztwie głównych tras komunikacji drogowej. Ze względu na trudności związane z eliminowaniem tego rodzaju konfliktów akustycznych, podstawowe znaczenie ma właściwa polityka w zakresie planowania przestrzennego. Problem ten dotyczy nie tylko decyzji podejmowanych w stosunku do obiektów będących źródłami hałasu, ale również lokalizowania projektowanej zabudowy i terenów wymagających komfortu akustycznego.
W roku 2018 Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Poznaniu ani zarządzający drogami nie prowadzili pomiarów poziomu hałasu komunikacyjnego na terenie powiatu pleszewskiego.
W 2018 r. GDDKiA sporządziła mapy akustyczne dróg krajowych, z których wynika, iż w otoczeniu drogi krajowej nr 11 przekroczenia wartości dopuszczalnych długookresowych wskaźników oceny hałasu występują m.in. w miejscowościach: Piekarzew, Pleszew, Zielona Łąka, Dobra Nadzieja, Karczemka, Janków, Kuczków, Krzywosądów, natomiast w otoczeniu drogi nr 12 w miejscowościach: Pleszew, Lenartowice, Brzezcie, Bielawy, Gołuchów, Kuchary, Kolonia Kuchary, Kościelna Wieś. Przekroczenia wynoszą do 15 dB w porze dziennie-wieczorno-nocnej oraz nocnej. Jedynie w miejscowościach Pleszew, Brzezcie, oraz Kościelna Wieś przekroczenia poziomu dziennie-wieczorno-nocnego L_{DWN} sięgają do 20 dB.
5. Na terenie powiatu pleszewskiego w roku 2018 nie prowadzono pomiarów poziomów pól elektromagnetycznych. Jednakże, podobnie jak w latach ubiegłych, w trakcie badań na obszarze całej Wielkopolski w żadnym z punktów pomiarowych nie stwierdzono przekroczeń poziomów PEM.